

MIHULE POTOČNÍ (*LAMPETRA PLANERI*) V POVODÍ HORNÍ CHRUDIMKY

European brook lamprey (*Lampetra planeri*) in the Upper Chrudimka river basin

František BÁRTA

Správa CHKO Železné hory, 538 25 Nasavrky

Mihule potoční (*Lampetra planeri* Bloch 1784) patří, dle vyhlášky MŽP ČR č. 395/92 Sb. ke kriticky ohroženým druhům České republiky. V současné době probíhá intenzivní výzkum rozšíření i ekologických nároků tohoto druhu a možnosti jeho reintrodukce (HANEL 1992, 1994, 1997).

Pro oblast východních Čech, resp. Chrudimska nebyla prozatím zpracována ucelená studie. Existuje pouze několik dílčích zpráv např. HANEL 1994, POUPĚ 1994, KURFUST et LEŠNER 1998. I tento krátký příspěvek je pouze dílčím příspěvkem k rozšíření tohoto druhu v CHKO Železné hory a Žďárské vrchy.

Řeka Chrudimka patří ke středně velkým tokům. Území průzkumu lze vymezit od pramene řeky po obec Horní Bradlo. Níže po toku prozatím druh zjištěn nebyl. Příspěvek shrnuje údaje získané od roku 1991 do roku 1998. Získány byly jednak při pozorování, jednak při hydrobiologickém průzkumu.

Znečištění řeky v minulosti způsobovalo především město Hlinsko, které má však od roku 1994 v provozu čistírnu odpadních vod, a řeka tak doznala podstatných zlepšení.

První zjištění mihule potoční (*Lampetra planeri*) bylo v toku Javorenského potoka u Travné (čtverec mezinárodního mapování č. 6160) dne 16. června 1991 v počtu dvou jedinců.

Dne 23. srpna 1992 při hydrobiologickém odběru v Chobotovském potoce východně od Trhové Kamenice (čtverec mezinárodního mapování č. 6260) byla v náplavech nalezena larva.

Na téže lokalitě byl při ichtyologickém průzkumu dne 7. června 1998 viděn jeden jedinec.

K dalším přítokům, kde byl druh v minulosti zjištěn (Roušar in verb.) byl Dlouhý potok východně od Dřevíkova (čtverec mezinárodního mapování č. 6261). Dne 27.6.1998 zde bylo pozorováno 12 jedinců.

Nejvýše a přímo na toku řeky bylo dne 6. června 1998 nad obcí Kameničky u Hlinska (čtverec mezinárodního mapování č. 6261) pozorováno 8 jedinců.

Celkově lze říci, že mihule potoční (*Lampetra planeri*) je v povodí Chrudimky vázána na čistý tok a čisté přítoky, které nepodléhají vysychání. Plošné rozšíření v povodí lze hodnotit jako ostrůvkovitě. Početnost však v jednotlivých místech značně kolísá a je zřejmě již na hranici možnosti pro reprodukci druhu. Určitou nadějí je zlepšení kvality vody v Chrudimce, což přispěje k možné migraci mezi lokalitami.

Souhrn

V letech 1991 až 1998 byla mihule potoční zjištěna na 4 místech. Ve 3 případech se jednalo o přítoky a v 1 případě o vlastní tok řeky Chrudimky, cca 2 km od pramene. Ve všech případech byly toky čisté, nevysychající.

Summary

Lampetra planeri was found at four localities between 1991 and 1998. Three localities were on feeders and one was on the main river, about 2 kilometres from its spring. In all cases the streams were clean and permanent .

Literatura

- HANEL L.,1992: Ochrana živočichů v ČR. Příručka č. 2, ÚV ČSOP Praha, str. 71-72.
HANEL L.,1994: Přehled lokalit s výskytem mihulí (*Cyclostomata*, *Petromyzontidae*) na území České republiky. Bulletin Lampetra/1, ZO ČSOP Vlašim. 1994
HANEL L., 1997: Ochrana mihulí. Ochrana přírody, ročník 52,č.5 str.131 - 134 .
KURFUST, LEŠNER, 1998: Ichtyofauna říčky Krounky v severovýchodních Čechách. Bull. Lampetra ZO ČSOP Vlašim. str. 95 - 101.
POUPÉ J.,1994: Přehled lokalit s výskytem mihulí (*Cyclostomata*, *Petromyzontidae*) na území České republiky. Bulletin Lampetra/1, ZO ČSOP Vlašim. 1994

Došlo: 15.11.1998